

РЕШЕНИЕ

№ 353

гр. София, 06.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 11-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и девети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Бистра Николова

Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Тодор Тодоров Въззивно търговско дело № 20231001000354 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Национална агенция по приходите, подадена против Решение № 117 от 27.01.2023 г., постановено по т. д. № 1511/2022 г. на СГС, ТО, VI – 18 –ти състав, с което съдът е отхвърлил предявените от въззивника против „Народно читалище Вещина-2005“ искове за установяване на поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 от ТЗ на публични вземания в общ размер на 27 297.09 лв., от които 21 114.68 лв. главница и 6 182.41 лв. – лихви за забава.

Сторени са оплаквания за неправилност на обжалвания съдебен акт като постановен в нарушение на материалния закон. Излага се, че налагането и вписването на запора в ЦРОЗ преди датата на откриване на производство по несъстоятелност не представлявало нарушение на разпоредбата на чл. 638, ал. 4 от ТЗ, а разпоредбата на чл. 724, ал. 1 от ТЗ не можела да се тълкува като корекция на тази на чл. 722, ал. 1, т. 1 от ТЗ, съгласно която вписаният в ЦРОЗ запор бил приравнен по последици на реално обезпечение в производството по несъстоятелност и давал право на държавата като кредитор да се удовлетвори от получените суми при реализация на имущество от масата на несъстоятелността.

Моли се за постановяване на Решение, с което обжалваното такова да бъде отменено, а предявените искове – уважени, както и за присъждане на разноски за производството пред двете съдебни инстанции.

Редовно уведомен, несъстоятелният длъжник е депозирал в срок писмен отговор по реда на чл. 263, ал. 1 от ГПК, с който оспорва жалбата като неоснователна и моли за оставянето ѝ без уважение.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 от ГПК във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното: Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е допустима, а разгледана по същество е неоснователна

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Същото е и правилно, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на осн. чл. 272 ГПК препраща към същите. В допълнение и във връзка с оплакванията в жалбата следва да се посочи и следното:

Не се спори по делото и видно от справка по публичния ТР, че с решение от 14.06.2021 г., постановено по т. д. № 528 по описа за 2021 г. на Софийски градски съд е обявена неплатежоспособността на Народна Читалище „Вещина-2005” и е открито производство по несъстоятелност. Решението е обявено в ТР под № 20210614160626. Не се спори и е видно от справка по ТР и документите, че под № 20220513133932 в ТР е обявен съставения от синдика Списък на приетите вземания на кредиторите, предявени в срока по чл. 688 от ТЗ, в който са включени и вземанията на ищеца НАП, предявени с молба от 22.02.2022г. в общ размер на 27 297,09 лв. Молбата в СГС е с вх.№№ 271512 от 28.2.2022г. и е представена на стр. 7 и следващите от делото. Към нея са приложени справка за размера на вземанията, декларации обр. 6, ревизионен акт, двете ПОМ и удостоверение. От НАП е подадено възражение с изх. No м-24-28-505/21#26/18.05.2022 г. срещу предвидената поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 6 и т. 9 от ТЗ на публични вземания в размер на 27 297,09 лв., от които 21 114,68 лв. - главници и 6 182,41 лв. , като с Определение от 01.08.2022 г., постановено по т. д. № 528 по описа за 2021 г. на Софийски градски съд, подаденото възражение е оставено без уважение. Определението е обявено в ТРРЮЛНЦ по партидата на длъжника под No 20220802105746, възражението е отхвърлено.

С постановление за налагане на предварителни обезпечителни мерки на основание чл. 121, ал.1 от ДОПК от 28.04.2021г. във връзка с ревизия, възложена със Заповед № P22221021001928/020-001/02.04.2021г. за задълженията на Народно Читалище „Вещина-2005” по ЗКПО за вземания в описания предполагаем размер от 52026,76 лв. е наложен запор върху суми по банкови сметки в „ПИБ“ АД. С представеното постановление за продължаване на действието на наложените предварителни обезпечителни мерки изх. №С210022-139- 0002572/14.12.2021 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП София е продължено действието на наложените предварителни обезпечителни мерки, като вече сумата по запора е 26 751,58 лв., която е описано, че е дължима по ревизионния акт от 16.11.2021г., който също е представен по делото на стр. 17 и следващите. На стр.25 от делото е представено удостоверение №1441439/16.06.2021г. от Централния регистър на

особените залози, от което е видно какви са вписванията по партидата на читалището и се установява, че наложените от НАП запови с представените ПОМ са вписани на 16.06.2021г.

Спорният въпрос по делото е правен и е свързан с тълкуването на разпоредбата на чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, която предвижда, че с тази привилегия се ползват „вземания, обезпечени със залог или ипотека, или запови или възбрана, вписани по реда на Закона за особените залози – от получената сума при реализацията на обезпечението“. Възивният съд споделя изложеното в обжалваното решение становище, че тази привилегия се ползват „вземания, обезпечени със залог или ипотека, или запови или възбрана, вписани по реда на Закона за особените залози – от получената сума при реализацията на обезпечението“, както и че тази разпоредба следва да се тълкува корективно в частта относно вписаните по реда на ЗОЗ запови и възбрани, по няколко съображения. На първо място, разпоредбата е в пряко противоречие с друга разпоредба в част 4 от ТЗ, а именно – с чл. 638, ал. 4, изр. 2 ТЗ, според която наложените в изпълнителното производство запови и възбрани са непротивопоставими на кредиторите на несъстоятелността. Разпоредбата касае всички изпълнителни производства по ГПК и ДОПК, образувани преди откриване на производството по несъстоятелност. Непротивопоставимостта има действие в рамките на производството по несъстоятелност, т.е. когато в това производство се осребрява имуществото от масата на несъстоятелността и се разпределят приходите от осребряването. Алогично е заповите и възбраните да са непротивопоставими, но обезпечените с тях вземания да са привилегирани по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ. Това тотално обезсмисля непротивопоставимостта. На второ място, подобна привилегия противоречи на самата същност на тези обезпечителни мерки /запови и възбрана/, които по българското право не водят до учредяване на залог или ипотека /за разлика от други правни системи – напр. германската/. Правно несъстоятелна е тезата на жалбоподателя, че подобна привилегия на запови и възбраната е оправдана в производството по несъстоятелност, при положение, че не е оправдана в индивидуално изпълнение по ГПК или ДОПК. Следва да се отбележи, че дори в хипотезата по чл. 193 ДОПК при продължаване на индивидуалното изпълнение след откриване на производството по несъстоятелност законът не е предвидил подобна привилегия, поради което няма логика същите вземания да се ползват с попредна привилегия в самото производство по несъстоятелност. Това следва и от тълкуването на чл. 724 ТЗ, която разпоредба не визира запови и възбраната. На трето място, вписването на запови в ЦРОЗ има за последица противопоставимост на правата на обезпечения кредитор по отношение на кредитор, в чиято полза е учреден по-късно особен залог върху заповираното имущество /чл. 12, ал. 2 и чл. 30, ал. 1 ЗОЗ/, като при принудително изпълнение заложният кредитор ще има качеството на хирографарен, а не за обезпечен. Целта на вписването на обезпечителните мерки по реда на ЗОЗ не е създаване на право на предпочтително удовлетворяване, а създаване на предимство при конкуренция между различните способи на принудително изпълнение върху същото имущество, тъй като вписването на насочването на принудително изпълнение по реда на ГПК и ДОПК осуетява пристъпването към изпълнение от страна на заложния кредитор /чл. 32а ЗОЗ/. Вискателят, вписал запови по реда на ЗОЗ, няма специални права и привилегии спрямо останалите кредитори на несъстоятелността,

защото наложените в изпълнителното производство запови са непротивопоставими на кредиторите на несъстоятелността съгласно чл. 638, ал. 4, изр. 2 ТЗ. Ето защо при очевидното противоречие между чл. 638, ал. 4, изр. 2 и чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ съдът следва да приложи и да даде приоритет на първата разпоредба, тъй като отговаря на основните принципи, върху които е изградено производството по несъстоятелност. Един от тези принципи е, че материалноправното положение на кредиторите се запазва в производството по несъстоятелност, вкл. по отношение на наличието или липсата на обезпечения за техните вземания /чл. 618 ТЗ/, а не се променя. Ако дадено вземане е било необезпечено /хирографарно/, то си остава такова и в производството по несъстоятелност. Обезпечителните мерки запови или възбрана са процесуални и не създават право на привилегия за съответните вземания, дори и вписани в ЦРОЗ. Това им качество не се променя в производството по несъстоятелност. Следователно, процесните публични вземания не са с ред за удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, а с този по чл. 722, ал. 1, т. 6 и т. 9 ТЗ. При това положение искът е изцяло неоснователен.

Поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд по отношение на предявения иск въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното с нея решение – потвърдено

С отговора на въззивната жалба въззиваемият е претендирал присъждане на разноски, но доколкото не са предствени доказателства за сторени разноски или списък по чл. 80 ГПК, такива не следва да се присъждат.

Водим от горното и на основание чл. 272 от ГПК, съдът:

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 117 от 27.01.2023 г., постановено по т. д. № 1511/2022 г. на СГС, ТО, VI – 18 –ти състав.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Република България в едноседмичен срок от съобщението до страните по реда и при условията на чл. 280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____